

Nr. 262 (735) III m.....S T A D E.....1947.XI.17. pirmad.

Sovietai turi atominę bombą?

Paryžiaus laikraščio "L'Intransigeant" Maskvos korespondentas praneša, kad sovietai pravedę savo pirmąją atominių bombų mėginimą š.m. birželio mėn. 15 dieną 10 val. pr. p. Sibiro neapgyventuose plotuose. Bandymų vietai artimiausias miestas buvęs Irkutskas. Bandymų žiūrėję 280 sovietų mokslininkų, 2 maršalai ir keli aukšti valdininkai. Mėginimo bomba buvusi maža ir svėrusi apie 6 kg. Pasak korespondentą, sovietų valdininkai pranešę, kad TSRS-ga esanti ~~xxxxxx~~katsilikusi atominių bombų gaminių srityje nuo JAV-bių per 5 metus. Sovietai atskirai nuo amerikiečių yra išvedę atomo skaldymą ir dabar pritaikysią atominę energiją taikos reikalams. Keli atominės pramonės centrai pastatyti vidurinėje Azijoje.

Hamburgo radijas pranešė, kad Stuttgarto observatorijos seismografas š.m. birželio m. 15 dieną užregistravęs oro bangavimus, tačiau apie gantos katastrofas tą dieną iš niekur nebuvo pranešta. Manoma, kad "L'Intransigeant" žinia atskleidžianti šią paslaptį.

Istambulo laikraštis "Cumhuriyet" praneša iš "patikimų šaltinių, kad esą sovietų mokslininkai Armenijos kalne Arakas (ankščiau Llagoz) darą bandymus saulės spindulių radioaktyvumo srityje iš esą stengiasi paversti paprastus saulės spindulius į gyvybę naikinančius "mirties spindulius". Laikraščio nuomone, sovietai neturi atominės paslapties, o visus jų pranešimus apie tai reikia laikyti paprasta propaganda.

Amerikiečių mokslininkai netiki, kad sovietai turi išradę atominę bombą. Esą birželio m. 15 dienos bandymas buvęs tik didelis sproginimas, bet jokių būdų ne atominė bomba. Atominio karo specialistas amer. generolas Groves pareiškė: "Man atrodo, kad kai kas sapnuoja blogą sapną. Net juokinga atrodo ši žinia! Reikia dabar laukti sekančio pasakos".

Į šį reikalą daug rimčiau žiūri Paryžiaus laikraštis "L'Aurore", kuris, nurodydamas į sovietų intensyvius uranijaus kasinėjimus Čekoslovakijos Jeno slėnyje ir Saksonijos Erzgebirge, mano, kad į šį reikalą reikėtų rimčiau pažiūrėti. Žinia apie atominės bombos bandymą esanti arti tiesos. Tos pačios nuomonės esą keli britų mokslininkai.

Išskyrus Molotovo kalbą, sovietai apie šį reikalą tyli.

Atominio karo komisija

JAV-bių prezidentas sudarė tam tikrą komisiją, kuri rūpinsis pramonės ir ūkio centrų paskirstymu, atsižvelgiant į eventualiai grėsianti atominį karą. JAV-bių pramonė bus ateityje išmėtyta po visą kraštą. Karo atveju komisija įgyja neribotas teises mobilizuoti visas krašto gyvasias pajėgas, o taip pat ir pramonę bei ūkį. Į komisiją įeina 3 kabineto nariai, senatoriai ir atitinkami specialistai. Komisija palaikys nuolatinį ryšį su D.Britanijos ir Kanados gen. štabais.

-Atominei kontrolės komisijai tarpinikaujant JAV-bių vyriausybė uždraudė nuo šio mėn. 20 dienos išvežti be atskirų licenzijų įvairias mašinas ir aparatus, surištus su atominę gamyba, o taipogi ir įrengimus uranijui kasti.

-JAV-bių, D.Britanijos ir Kanados atominiai specialistai susirinko pasitarti New-Yorke.

"Kalėdėnės dovanos"

Vokiečių partijos (vakarinės) išreiškė sąjungininkams savo pageidavimus, kuriuos partijos pavadino kalėdų dovanomis vokiečių tautai: 1) demontuoti vokiečių karo belaisvių stovyklas užsieny, 2) demontuoti okupacinių sričių sienas Vokietijoje; 3) demontuoti į geresnę pusę nuomonę apie vokiečių tautą visame pasaulyje.

Šeštadienį stovyklos visuotinis susirinkimas išrinko p. J. Čaplin-ską atstovu į Apygardos LTB suvažiavimą.

Pasitrankė Dalton

D. Britanijos min. pirm. Attlee priėmė finansų ministerio Daltono atsistatydinimą. Dalton užvakar žem. rūmuose viešai atsiprašė už tai, kad jis pranešė vieno Londono vakarinio laikraščio korespondentui informacijas apie biudžetą, pirma, negu jis juos pranešė parlamentui. Informacijos tuo metu buvusios neskelbtino pobūdžio ir pateko į laikraščius.

Min. pirm. Attlee nurodė, kad šis nusižengimas, nors ir nesąs labai svarbus, tačiau susidariusi padėtis reikalauja ministerio atsistatydinimo.

Churchill pareikalavo, kad būtų prarastas tardymas. Churchill palaikė ir liberalai. Karaliaus sutikimu, naujuoju finansų ministru paskirtas Sir Stafford Cripps, kuris eis iš savo ūkio ministerio pareigas. Spauda spėlioja, kad pagrindinė Daltono atsistatydinimo priežastis esanti Daltono nepalaikymas Crippso ekonominės politikos. Daltono atsistatydinimas iššaukė Anglijoje didelio išpuolio.

Sovietų stovykloje rasta daug ginklų

Marselis prilgsta pasirengusiai kovoti kariuomenės įgulai. Policijos kareivinės užėmė kariuomenę. Gatvėse išstatyti tankai, kulkosvaidžiai. Už miesto stovi daugiau kariuomenės, net su lėktuvais. Mieste streikuoja per 100.000 darbininkų. Policija suėmė daugiau nei 1000 asmenų. Šiaip mieste ramu. Streikas persimetė ir į kitus miestus ir į Korsiką.

Min. pirm. Remadier, socialistų vadui Bliumui bendradarbiaujant, stengiasi pertvarkyti vyriausybę platesniais koaliciniais pagrindais, tačiau be komunistų.

-Viename Paryžiaus priemestėje esančių sovietų piliečių repatriacinėje ~~komunizmo~~ stovykloje policija, ieškodama dingusių 3 vaikus, rado ginklų sandėlį - revolverių, granatų ir lengvųjų bei sunkiųjų kulkosvaidžių. Prancūzija pasiuntė protesto notą TSRS-gai, pažadėdama stovyklą per 3 dienas uždaryti. Sovietų pasiuntinys, atsižvelgdamas į tai, kad prancūzai pranešė apie rengiamą krata vos 5 min. prieš tai, ketino pats protestuoti. Pasiuntinys susirišo su Maskva.

Padėtis Italijoje

Streikai ir riaušės Italijoje jau persimetė į sostinę. Romoje, paskelbus visuotinį streiką, sustojo visoks judėjimas. Pernočiame kariuomenė susišaudė su minia. Čerenoloje sprogo bomba komunistų būstinėje. Po to komunistai, išėję į gatvę, susidūrė su kariuomene. Per susišaudymą žuvę daug žmonių. Florencijoje, Bari, Aremonoje ir Veronoje taip pat vyksta streikai ir riaušės. Italijos kabinetas nuolat posėdžiauja. Komunistai skelbia atvirą kovą vyriausybei, o Nenni socialistai reikalauja paskelbti naujus rinkimus, o taip pat kovoti su neo-fašistais.

Dėl sovietų-anglų prekybos derybų

Paskirtas prekybos deryboms su sovietais atnaujinti Wilson pareiškė. Dar nežinia, kuomet išvyksiu į Maskvą, nes deryboms vesti visada reikalinga dviejų partnerių. Mes iš savo pusės padarėme kas reikalinga". KOMUNISTAI ATMUŠI. Čan-Kai-Šekas pranešė, kad vyriausybės kariuomenė atmušė visus komunistų puolimus ir komunistus atstume Jan-tsin-dze sriityje. Tačiau, žiemai prasidėjus, reikia laukti naujų komunistų puolimų.

Leidžia Štadės Liet. Taut. Komitetas. Redaguoja L. Filipavičius
Išeina kasdien, be šventadienių. Prenumeratos kaina - RM 10